

РІВЕНЬ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

УДК 37.037.1

Б. М. Ференчук

Стратегічним напрямом вищої освіти України є інтеграція в європейський освітній простір. Реалізація стратегічних завдань вищої школи України вимагає запровадження високотехнологічних інформаційних засобів навчання [1]. У Державній національній програмі “Освіта” (Україна ХХІ століття), Законі України “Про національну програму інформатизації”, Указі Президента України “Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні” та у Національній доктрині розвитку освіти звертається увага на необхідність розробки інтелектуальних комп'ютерних і дистанційних технологій навчання, створення індустрії сучасних засобів навчання [2; 3; 4; 5]. Важливою умовою реалізації цих завдань є готовність студентів до використання комп'ютерних технологій навчання в процесі професійної підготовки.

Останнім часом з'являється все більше публікацій, присвячених створенню та використанню комп'ютерних технологій у навчальному процесі. Комп'ютеризації вищої фізкультурної освіти присвячені праці Т. Є. Містулової, В. В. Ніколаєнко, І. М. Чернової, А. І. Федорова, В. М. Богданова, В. С. Пономарьова, А. В. Соловова, В. Ю. Волкова, В. А. Кашуби, Д. П. Валікова, К. Н. Сергієнка та ін. Низка публікацій розкриває проблему комп'ютерного забезпечення професійної підготовки студентів різних спеціальностей. Зокрема, праці І. Ткаченка, І. Павха присвячені комп'ютеризації навчального процесу майбутніх інженерів. Про навчання

графічних дисциплін з використанням комп'ютерних технологій ідеться у статті М. Юсупової, В. Сидоренка. Роль комп'ютерного забезпечення навчання студентів декоративно-ужиткового мистецтва висвітлюється у статті Р. Оршанського. Проте, практично відсутні матеріали, які б висвітлювали проблему використання комп'ютерних технологій у процесі біологічної підготовки студентів факультету фізичного виховання (ФФВ) і рівень готовності студентів їх застосовувати.

Мета дослідження – виявити ставлення студентів ФФВ до використання комп'ютерних технологій у процесі біологічної підготовки та рівень їх готовності до застосування таких технологій у навчальному процесі.

Опитування проводилось серед студентів ФФВ Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка за допомогою групового анкетування закритого типу.

Анкета складалась з трьох частин: вступної, основної та демографічної. У вступній частині представлена інформація про завдання та значення даного дослідження, роль правдивості кожної відповіді, правила заповнення анкети.

Основна частина анкети складалась з переліку питань, покликаних вирішити завдання даного опитування. Питання цієї частини умовно були поділені на три групи.

Перша група питань визначала рівень умінь і зацікавленість респондентів при роботі з комп'ютерною технікою. Друга група питань виявляла обізнаність студентів з різними навчальними комп'ютерними технологіями та виявляла їх інтерес до навчання за допомогою комп'ютерних програм. І нарешті, основним завданням третьої групи питань було виявлення пріоритетів респондентів щодо навчання біологічних дисциплін на основі комп'ютерних технологій або традиційних методів.

У демографічній частині анкети з'ясовувалась інформація для якісного аналізу зібраного матеріалу та для визначення репрезентативності отриманих даних (курс і форма навчання, стать та ін).

В опитуванні брали участь 136 студентів денної форми навчання, з них 75 чол. 2-го та 61 чол. 3-го курсу ФФВ чоловічої та жіночої статі.

Аналізуючи результати анкетування, був виявлений значний інтерес респондентів до використання комп'ютерної техніки у навчальному процесі (рис. 1).

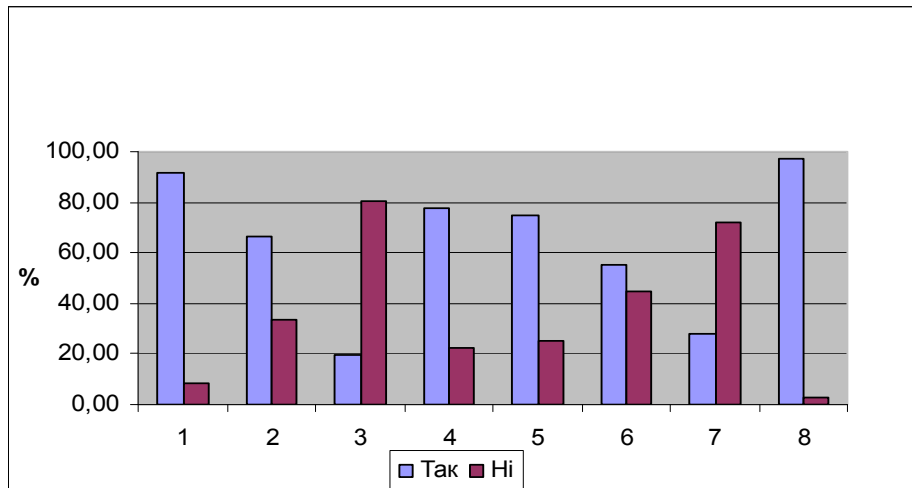

Рис. 1. Ставлення студентів ФФВ до використання комп'ютерних технологій навчання:

1. Чи цікаво Вам працювати на комп'ютері? 2. Чи вмієте Ви без сторонньої допомоги користуватись комп'ютером? 3. Чи маєте Ви власний комп'ютер? 4. Чи потрібні Вам у професійній діяльності знання для роботи на комп'ютері? 5. Чи користуєтесь Ви комп'ютером для підготовки до будь-яких навчальних предметів? 6. Чи користуєтесь Ви Інтернетом з метою пошуку інформації, потрібної для навчання? 7. Чи знайомі Вам комп'ютерні програми для студентів факультетів фізичного виховання? 8. Чи хотіли б Ви користуватись спеціальними комп'ютерними програмами під час лабораторних робіт з фізіології?

Понад 90 % студентам, які брали участь в анкетуванні, цікаво оперувати комп'ютером, що посилює їх мотивацію до навчання. Більшість майбутніх вчителів фізичного виховання (77,78 %) вважають за потрібне мати знання комп'ютерної техніки для професійної діяльності, оскільки з кожним днем з'являється все більше комп'ютерної продукції спеціального призначення. Слід також відмітити, що, порівняно з минулими роками, зараз багато студентів ФФВ (19,44 %) мають власну комп'ютерну техніку.

Інтерес до використання комп'ютерних технологій підтверджується також тим фактом, що 75 % студентської молоді ФФВ вважає власний рівень

“комп’ютерних знань” достатнім для використання навчальних комп’ютерних програм у процесі професійної підготовки (рис. 2), що є підставою для впровадження комп’ютерних технологій у навчальний процес.

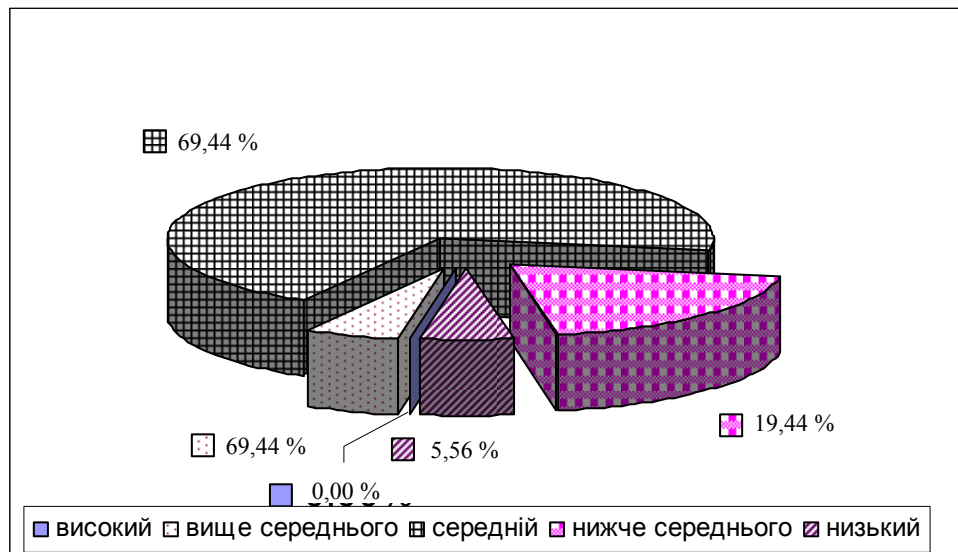

Рис. 2. Рівень знань для користування комп’ютером (на думку студентів)

Аналіз відповідей на запитання анкети виявив багато студентів (75 %), які користуються комп’ютером для підготовки до навчальних занять, а 55,56 % респондентів до того ж використовують Інтернет для пошуку корисної інформації з метою якісної підготовки до виконання різних завдань.

Готовність студентів ФФВ до використання комп’ютерних технологій навчання в процесі професійної підготовки підтверджує і той факт, що 72,22 % студентської молоді ФФВ (з опитаних) відвідує комп’ютерні класи з власної ініціативи один і більше разів на тиждень, 16,65 % – рідше ніж один раз на тиждень і лише 11,13 % – ніколи не користуються наданою можливістю.

Позитивне ставлення до використання комп’ютерних технологій під час навчання у 83,33 % студентів ФФВ пояснюється тим, що їм подобається представлений наочний матеріал (ілюстрації, відео, анімація, тощо), швидкість отримання корисної інформації за мінімальний проміжок часу, полегшені “умови праці” і т. п. Лише 8,31 % респондентів виявляють байдужість, а 8,35 % – взагалі негативно ставляться до подібних нововведень.

Окремі питання анкети виявляли потребу та цікавість студентів до використання комп’ютерних засобів навчання в процесі професійної

підготовки. Зокрема 97,22 % студентів, які навчаються на ФФВ, хотіли б користуватись спеціальними комп'ютерними програмами з курсів “Фізіологія людини” та “Фізіологічні основи фізичного виховання”. На думку 75 % респондентів, при використанні навчальних комп'ютерних програм з даних дисциплін на лабораторних заняттях рівень засвоєння навчального матеріалу з курсу фізіології – покращиться, 16,67 % студентів мають думку, що такі нововведення нічого не змінять і лише 8,33 % респондентів вважають, що цей показник погіршиться.

Таким чином, аналіз відповідей на запитання анкети виявив позитивні умови для впровадження в навчальний процес комп'ютерних засобів навчання.

Результати соціологічного опитування дають можливість зробити такі висновки:

студенти виявляють значну зацікавленість до використання у професійній підготовці комп'ютерних технологій навчання;

ефективність професійної підготовки може бути підвищена шляхом застосування у навчальному процесі сучасного інформаційного і комп'ютерного забезпечення;

рівень володіння знаннями оператора персонального комп'ютера свідчить про готовність студентів до використання комп'ютерних технологій навчання як під час аудиторних занять, так і при самостійній підготовці.

Подальші кроки вирішення проблеми застосування у навчальному процесі комп'ютерних технологій, передбачають виявлення і обґрунтування дидактичних умов їх застосування, а також розробку відео- та анімаційного матеріалу віртуальних лабораторних занять.

Список використаної літератури

1. Байденко, В. І. Болонський процес: структурна реформа вищої освіти Європи / В. І. Байденко. – М. : Дослід. центр проблем якості підготовки спеціалістів, Рос. новий ун-т, 2002. – 128 с.

2. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття). – К. : Райдуга, 1994. – 62 с.

3. Про національну програму інформатизації : Закон України від 4 лютого 1998 року № 74/98-ВР.

4. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31 липня 2000 року № 928/2000.

5. Національна доктрина розвитку освіти : Указ Президента України від 17 квітня 2002 року № 347.